

Биз ва дунё

Ўзбекистон хорижлик тадқиқотчилари доимо кизиқтирип келгани тарихдан маълум. Бугунги кунда уларнинг илмий изланишлари борасида қула имкониятлар мавжуд. Шу жihatдан ҳам чет эллик дўстларимизнинг халқларимиз тарихига, маданияти, санъати ва шу кунги хаётига бўлган кизикиши тобора ортиб бораётган. Якинда биз бу ерда илмий изланишлар олиб бораётган АҚШлик тадқиқотчи, Вайолинг универсиетидаги профессори Марианна КАМП билан сұхбатда бўлдик.

— Хурматли Марианна хоним, ўзбекистон тарихининг боини нимада?

— Мен Чикаго университетида ўқиб юрган пайларимда илк бор ўзбекистон тўғрисида эшитдим. Тадабабиён йилларимда ислом маданияти, эрон, усмонли турклар тарихини ўрганиш билан бир вақтда ССРБ Иттифоқи деган давлатнинг тарихи билан ҳам шуғулдана бошладим. Рус тили да арабиётини чукур ўрганишга ҳаракат қилдим. Кунларнинг бирида таниқли бир профессор Урта Осиё тарихи ҳақида маъруза ўқиди. Маърузасини тинглар эканман, «Нақадар ахойт тарих экан» дега ҳайратландим. Аста-секин мазкур ҳудуд ва унда жойлашган мамлакатлар тарихи, маданияти билан яқиндан танишиш учун кутубхоналарда жиҳид ишлар олиб бора-

лар, манбалар ва хотиралар тўпладим.

— Сизнинг ўзбекистон ҳақида Америкада эшитган фикрларнинг билан юртимизда олган таасусуротларнинг ўртасида қандай фарқ бор?

— АҚШликимда бу юрт тарихи ҳақида ўқитучилардан эшиттаниман ва китобларда ўқиган эдим. Жуда қадим ва салмоқи даврларни ўз ичира олган, умуминсоният учун ҳам ўзига яраша аҳамиятига эта

ҳасидаги янгилинишлар мени қизиқтиро мөнда.

— Ҳозирда олиб бораётган илмий изланишларнинг хусусида тўхтадсангиз.

— Кейинги йилларда мен тарихи фанининг ўзига хос йўналиши бўлган Orallhistoriya, инсон оғзаки тарих соҳасидаги тадқиқотлар олиб бораётган. Жуда қадим ва салмоқи даврларни ўз ичира олган, умуминсоният учун ҳам ўзига яраша аҳамиятига эта

бўлса, улар билан қай тарзда ишлайсиз?

— Узимга яқин бир неча ҳамкасб ёш тадқиқотчилар билан бирга ишлайтмиз. Мен уларга ўз йўналишим бўйича маслаҳатлар бераман, ўйларни кўрсатаман. Тарих жуда кенг қарорло соҳа, шунинг учун тарихи жуда кўп маълумотлар тўпламиш лозим. Мисол учун, ўзбекистоннинг маълум бир даври тарихи кўшини давлатлар, керак бўлса, Гарб мамлакатларни тарихи би-лан ҳам чамбарчас. Бу — табии ҳол.

— Илмий фаoliyatingizning келажакда ҳам ўзбекистонда давом этишини ниятингиз бор-ми?

— Илмий тадқиқотлариминг жуғроғий имконияти доирасида ўзбекистондан ташкири, Марказий Осиё мамлакатлари, шунингдек, Эрон, Туркия, Афғонистон, Хитой ҳам киради. Тадқиқотлариминг ўз қўзи билан кўрган одамларнинг фикрлари билан қизиқиб, колективлаштириш жараёни бўйича тадқиқотлар олиб бораётган. Бу тадқиқотлар бўйича вилоятларга назарий-амалий сафарлар уюштирайтмиз.

— Ҳамкорликда ишлайтган тадқиқотчилар орасидан шогри-далининг ҳам борми? Агар

«ТАДҚИҚОТЛАРИМ МАРКАЗИ – ЎЗБЕКИСТОН»

бошладим. Ўзбек олимлари яратган асарларни ўрганиш мақсадида ўзбек тили курсларiga катнадим. Маълум муддат ўтгач, ўзбек олимлари билан алоқа ўрнатдим. Кейинчалик улар мени ўзбекистонга тақлиф этиши. Биринчি бор 1991 йилда Тошкентга келдим. Ҳозирги ўзбекистон Миллий университети (собиқ ТошДУ) да бир неча илмий ишлар килдим. Шу муддат ичida ўзбекистон билан яқиндан танишдим. Кўплаб илмий маълумот-

бўлганинг тарихи билан танишига қизиқардим. Бу ерда, ҳақиқатан ҳам, асрий анъана-лар, бетакор юз қадимий меморий обидалар, бензазир санъат намуналарини кўриб ҳайратландим. Самарқанд, Бухоро каби азим шахарларни ва улардаги қадимий санъат асарларни дунёнинг ҳеч бир жойидаги унтириб бўлмайди. Ўзбек музейларни ўзига хос тарзда экан, нозик оҳанглар билан кишини ром этади. Шуну ҳам айтганим керакки. Ўзбекистон билан яқиндан танишдим. Кўплаб илмий маълумот-

Аудит – адолат тарозиси

Олий таълим тизимида «Бухгалтерия ҳисоби ва аудит» йўналиши бўйича малакали кадрлар тайёрланмоқда. Лекин уларни давлат таълим стандартлари бўйича ўқув арабиётлари билан тўлиқ таъминлашса муммилор мавжуд эди. Қолверса, мебъерий ҳужжатларда аудит фаолиятининг барча жиҳатлари тўлиқ ўз ифодасини топмаган. Ушбу соҳадага оид арабиётлар етарди эмас. Шу жиҳатдан олиб қараганда, Ҳасан Мусаевнинг мазкур соҳа бўйича тайёрланган «Аудит» дарсларига ўз вақтида нашардан чиқди (Т. «Молия», 2003 йил) десак, янглишмаймиз. Таниқли олим X. Мусаев-

евнинг «Аудит» дарслари ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирlikiningин қатъий

буортмаси ва режасига асосан нашир этилган. Дарсларик 5340600 – «Молия», 5340700 – «Банк иши», 5340800 – «Солиқлар ва солиқлаштириш» йўналишларининг бакалаврларига

мўлжалланган. Ундан магистрлар, аспирантлар ҳамда амалиёт ходимлари (бухгалтерлар, аудиторлар, солиқчилар, банк ходимлари) ҳам кенг фойдаланишлари мумкин.

Мазкур дарсларик музҳим ҳусусиятлари шундан иборат, мамлакатимизнинг бозор иқтисодига ўтиши таомилларидан келтирилган вазифаларни бажарища аудиторлар, бухгалтерия ходимларининг масъулиятлари, ушбу соҳадаги Ҳукумат қарорлари, миллий ва ҳалқаро стандартлар кенг ўрин олган. Дарсларик иккى кисм ва 10 та бобдан иборат бўлиб, унда аудитнинг келиб чиқиб сабаблари, ривожланиш тарихи, аудиторлар, аудиторлик ташкилотлари, уларнинг вазифалари, аудит ўтказиши кенг ўрин олган.

М. БОЛИЕВА.

(CNN)

Янгиликлар, воқеалар, далиллар

Террорчилар ўйқ қилинди

Саудия Арабистони расмийларининг айтишига қараганда, шанбадан якшанбага ўтар кечаси тунда полиция вакиллари ва ўтган ой ар-Риёда юз берган кўпурувчиликнинг бош айбордларни сифатида шубҳаланаётган «ал-Қоида» аъзолари ўтасида қуролли тўкнашув

юз берди. Натижада, 5 нафар террорчи отиб ташланган ва қолганлари кўлга олинган. Номини маълум кильмаган Саудия хавфисизлик ходимининг айтишича, отишмада иккى полициячи ҳам халол бўлган.

(Associated Press)

«Саҳро чаёни»

Якшанба куни тонгда АҚШ Ирок-да «Саҳро чаёни» деб номланган янги ҳарбий операцияларни бошлади. Бас партиясининг собиқ раҳбарлари, террористик ташкилотлар ва жинон гурухларни йўқ қилишга қаратилган мазкур тадбир кўлам жиҳатидан 7 арбадаги операцияларга тенг келади. Операция бошланган куни ёк Ирокнинг собиқ иккى генерали – собиқ мудофаа вазiri Абул Али Жасмин ва Ирок ҳарбий академиясининг собиқ раҳбари Абдулоҳ Али Жасминлар иктиёрий таслим бўлганлар. Улар устидан тергов жараёни бошланган.

(CNN)

Хонанда

ОИТСга қарши

Ирландиянинг машҳур «Ю-ту» гурӯҳи хонандаси Бено Франция Президенти Жак Ширакни Катта саккизлик учрашувидаги ОИТС касаллигининг тарқалишига қарши кураш борасида жиҳид қадам кўйига чақириди. «Бугунга келиб, Африка-

Microsoft корпорацияси якин орада Руминиянинг Гекад компаниясидан компьютер вируслари технологиясини сотиб олишини ва бу йўналишда узоқ муддатта мўлжалланган бизнесни маълум килди. Корпорация вице-президенти Майк Нэшнинг айтишича, бу тадбирнинг бошланшига туртк бўлган мухим сабаблардан яна бири – бугун бутун дунё бўйлаб тарқалган юз миллионлаб истеъмолчилар фойдалананётган Windows операцион тизимини химоялаш эҳтиёждид. Йирик антивирус дастурлари ишлаб чиқарувчилари, жумладан, Нетворк ва Сюмантек компаниялари Microsoftнинг бу соҳага кириб келишидан хавфисизликнадар. Чунки шу кунга қадар бу соҳада мазкур ишлаб чиқарувчилар устуникни эгаллаб келишган ёдилар.

(Associated Press)

Инглиз тилидан Ботиржон Фофуроев таржимаси.

Бухородан жаҳонга

«Ўзбектелеком» акциядорлик компаниясининг Бухоро шаҳар телекоммуникация боғламаси жаҳон таъабларига мос келувчи рақамли электрон тармоқга уланишга беш йил бўлди. Япония ва Жанубий Корея технологиялари билан жаҳонга автомат телефонстанциларига сигум 52 минг рақамдан ошик.

Яқинда мижозларга янда қулалиниятини мақсадида шаҳарларга сўзлашувлар маскани ва интернет кафе курилиб шеш туширилди. Энди Бухородан жаҳоннинг исталган мамлакати билан телефон орқали ёхуд интернет орқали алолага чиқиши мунки.

СУРАТЛАРДА: марказий бошқарув хонасида иш қизиги. С. ЗУФДРОВ (ЎзА) олган сурат.

D·AMPS GSM

UZDUNROBITA
first cellular

«ПРЕСТИЖ» РЕЖАСИ ИШЛАЁТГАНДА

СОАТИНГИЗ ДАМ ОЛАДИ!

атиги 85 \$ га
(хамма солиқларни ўз ичига олади)

СИЗ

• эфир вақтидан ЧЕКСИЗ

• Ўзбекистон бўйлаб шаҳарлараро ЧЕКСИЗ қўнғироқлардан

• SMS хизматидан ЧЕКСИЗ

• VMS хизматидан ЧЕКСИЗ

• «PLUS» хизматидан ЧЕКСИЗ

ФОЙДАЛАНИШИНГИЗ МУМКИН

кечаю кундуз таълумотлар хизмати: 130 09 09, 131 09 09, 103 09 09 "Uzdunrobota" кк телефонларидан - би

тошкентдаги сервис маркази манзили: устон юсупов кўчаси, 16 - ўй [“Лаффак”].
www.uzdunrobota.uz

ХИЗМАТЛАР ЛИЦЕНЗИЯЛАШТИРИЛГАН

